

TIDSSKRIFT FOR Frøavl

APRIL-MAJ | 2015 | NR. 5 | 103. ÅRGANG

Strategi i frømarken 2015

Nye veje til etablering af spinat

Forår i farver

Indhold

- 3** Lederen
- 4** Besøg på Ny Rybjerggaard
- 7** Forkæl din frømark
- 10** TEMA: Havefrø – nye metoder til ukrudtskontrol
- 12** Forår i farver
- 14** Ny teknik
- 14** Strandsvingelavlere til fagligt møde
- 15** Nyt om navne

Prodana kender vi bedst for plænegræs. Men blomsterløg er et nyere forretningsområde, der er i vækst, og kunderne kan vælge deres egen blanding. Her ses en midterrabat i Nykøbing F, hvor blomsterne har de samme farver som kommunens våbenskjold

Medlemsblad for DLF AmbA

Udgiver: DLF AmbA · Oplag: 4.800 stk.

Grafisk produktion: lisbeth.eilenberger.dk · Tryk: GraphicCo A/S

Artiklerne må gengives med kildeangivelse

Tidsskrift for Frøavl: ISSN:0106-8369, (online) 2246-0632

Redaktion

Stig Oddershede (ansvarshavende) · so@dlf.dk

Tlf.: 4633 0371 · Fax: 4632 0830 · Mobil: 4030 3248

Hovedkontor: Ny Østergade 9, 4000 Roskilde, Tel: 46 330 300, www.dlf.dk

Redaktionsudvalg

Proprietær Søren Wibholm Just

Gårdejer Anders Frandsen

Gårdejer Lars Erik Garder

Proprietær Henrik Kreutzfeldt

Avlschef Erling Christoffersen · DLF-TRIFOLIUM A/S

Planteavlskonsulent Lars Møller-Christensen · Vestjysk Landboforening

Specialkonsulent Barthold Feidenhans'l · SEGES

Truels Damsgaard
Adm. direktør

Global lederudvikling skal gavne forretningen

Vi er en virksomhed i vækst. Seneste skud på stammen er DLF Seeds i Irland. I takt med at ledergruppen inkluderer flere og flere lande, er der en stigende erkendelse af behovet for at tale om ledelse i DLF.

Samtidig er ledelse tæt forbundet med vores konkurrenceevne. Dygtige ledere hjælper til at tiltrække og fastholde gode medarbejdere. Engagerede ledere er mere tilbøjelige til at have medarbejdere med høj grad af arbejdsglæde, og det hænger igen sammen med medarbejdernes indsats og produktivitet.

Derfor sætter vi i år fokus på global lederudvikling. Direktionen har drøftet, hvad der er god ledelse i DLF, og har defineret tre ledelsesprincipper, der skal være gældende for hele koncernen. Et af principperne handler om beslutsom ledelse og vigtigheden i at tage hånd om tingene med det samme ud fra devisen: Udsæt ikke til i morgen, hvad du kan gøre i dag. Beslutsom ledelse handler i høj grad også om eksekvering – også af de mindre populære beslutninger. De andre principper handler om høje ambitioner samt kommunikation. Med afsæt i principperne samt input fra en interviewrunde blandt udvalgte ledere er lederudviklingsprogrammet designet, så det passer til DLF og vores behov. Målgruppen er ledere og kommende ledere i DLF koncernen.

Startskuddet lyder i maj

I slutningen af maj samles 60 deltagere fra 12 forskellige lande til lanceringen af DLFs første lederudviklingsprogram. Hen over de næste måneder kommer deltagerne til at arbejde med lederudvikling, både lokalt og på tværs af landegrænser, og forløbet afsluttes i september.

Deltagerne vil blive udfordret, og de vil komme til at lære sig selv og andre bedre at kende. Målsætningen er, at vi får dygtigere ledere og en mere sammentømret ledergruppe. En ledergruppe, der har et fælles sprog, et stærkt netværk samt viden og mod til at trække på hinandens ressourcer. Der skal fortsat være plads til forskellighed, men medarbejderne i DLF koncernen bør ikke være i tvivl om, hvilke ledelsesprincipper der er gældende.

I direktionen vil vi arbejde for at 2015 bliver startskuddet for en udvikling hos den enkelte leder og hele DLF. En rejse, der forhåbentlig vil fortsætte i årene fremover og være med til at ruste os til fremtiden. Målet er, at vi med et endnu stærkere hold af ledere på globalt plan kan styrke forretningen, og fortsætte vores vækst til gavn for vores kunder og avlere.

” En ledergruppe, der har et fælles sprog, et stærkt netværk samt viden og mod til at trække på hinandens ressourcer ”

Ny Rybjerggaard – fuld af energi!

Ny Rybjerggaard ligger midt i Salling. Produktionen består af svineproduktion, planteavl og alternativ energiproduktion i form af vindmøller og biogas

Erling Christoffersen
Avlschef Vestdanmark

Kristian Christophersen
Frøavlskonsulent
Nordvestjylland

Fårene græsser på rajgræsmarken i marts med udsigt til Ny Rybjerggaard

Kresten Christensen driver sammen med sønnerne Jens, Peter og Anders en imponerende bedrift, der i stor udstrækning er et lukket kredsløb. Korn hjemmeblandes og fodres op, og gyllen bliver kørt igennem et biogasanlæg og ender på markerne igen. Halm indgår i biogasproduktionen eller anvendes til varme. Ud af dette kredsløb kommer en stor bunke frø, samt en årlig produktion på 56.000 smågrise, hvoraf ca. 17.000 opfedes på bedriften. Desuden produceres strøm fra vindmøllerne og biogasanlægget. Biogassen alene dækker elforbruget til 550 husstande.

I alt produceres der 56.000 smågrise på ejendommene, hvoraf 17.000 opfedes. Resten af smågrisene sælges, og mange går til Polen og Tyskland, mens 8.600 bliver afsat i Danmark.

"Vi har lige nu bedst økonomi i at sælge smågrisene til udlandet," fortæller Jens. "Det var selvfølgelig bedre, hvis opfødning og slagting kunne ske i Danmark, men det hænger ikke sammen økonomisk. Vi har afsat til Tican, og vi må nu realisere et tab på grund af fusionen med Danish Crown, men det er vilkårene," konstaterer han.

Egen foderfabrik

Foderet til de mange grise produceres på egne arealer, og på Anders' ejendom er opført et foderblanderi, der producerer al foderet. Der skal bruges korn fra 500 ha og der anvendes fortrinsvis hvede, men også byg og havre.

Stuehuset på Anders' gård er nyt. Her skal i foråret etableres en græsplæne på 5.000 m²

Ny Rybjerggaard

Fakta

Ny Rybjerggaard blev købt af Krestens far Henry tilbage i 1933. Gården var dengang på 70 ha. Henry døde da Kresten var 17 år, og hans mor stod for driften i en årrække, med ham som hjælp. I dag består bedriften af flere gårde, der ejes af sønnerne og planteavlen drives sammen i et I/S. Kresten ejer sobesætningen på 1100 søer, der producerer syv-kilos grise til opfødning på de øvrige bedrifter. Den ældste bror Jens ejer Bakkegården på 210 ha og producerer 10.000 slagtesvin, der opfedes fra 30 kg. Biogasanlægget er opført på Bakkegården. På Dienesminde, der blev tilkøbt i 2008, produceres 23.000 smågrise fra syv til 30 kilo. Anders har en ejendom på 185 ha, og her opfedes 7.500 slagtesvin fra syv kilo. Peter har Gamstrupgård med 90 ha agerjord. Her produceres 24.000 smågrise fra syv til 30 kg.

Læs mere på www.rybjerggaard.dk

Energiproduktion i stor stil

Der er mange vindmøller i Salling, og Rybjerggaard er ingen undtagelse. Her er syv vindmøller, der hver producerer fra 150 kW til 850 kW. Møllerne er 15-20 år gamle, og der er ikke umiddelbart planer om at udvide denne del af bedriften.

”Et biogasanlæg er som en besætning, hvis ikke der fodres rigtigt, får man en dårlig produktion”

Biogasanlæg står til udvidelse

Biogasanlægget på Rybjerggaard er opført i 2001 og omsætter dagligt 70 ton gylle. Desuden fodres anlægget årligt af 3.000 ton industriaffald fra diverse levnedsmiddelvirksomheder. Produktionen på 1,6 mio. m³ gas bliver anvendt i en Jenbacher gasmotor, der produ-

Biogasanlægget på Rybjerggaard er opført i 2001 og omsætter dagligt 70 ton gylle

cerer el. Der produceres 3,5 mio. kWh om året, hvilket svarer til elforbruget i 550 parcelhuse. Desuden produceres, hvad der svarer til 5 mio. kWh varme, som anvendes til opvarmning af stalde, korn-tørring og til procesvarme i anlægget.

Nyt projekt i støbeskeen

På marken ved siden af det gamle anlæg markerer landmålerstokke, at her skal ske noget nyt. Der er søgt tilladelser og indgået kontrakter med dansk-tyske leverandører om opførelse af et nyt biogasanlæg. Det nye anlæg vil femdoble produktionen af biogas. I modsætning til det gamle anlæg, hvor gassen bliver omdannet til el, vil gassen fra det nye anlæg blive ført direkte ind i naturgasnettet. Det kræver dog, at der skal fjernes CO₂ fra gassen, så den kommer til at bestå af mindst 99,5 pct. ren metan.

Den større produktion kan ikke køre uden tilførsel af gylle fra naboer, og der skal fremover også dyrkes afgrøder til biogasanlægget. I markplanen for 2015 skal 42 ha roer, 25 ha majs samt 30 ha græs (blanding 49) anvendes i anlægget.

På sigt regner man med at skulle bruge ca. 180 ha til energiafgrøder. Derudover skal der bruges halm fra korn, græs fra engarealer og efterslæt fra frøgræsmarkerne. Desuden er det planen at høste frøgræs tidligt, så halmen stadig er relativt grøn og kan ensileres og anvendes i biogasanlægget.

Halm får merværdi i anlægget

Al halmen fra kornmarkerne bliver presset og anvendes i stor udstrækning i biogasanlægget. Jens forklarer: "Vi får 50 øre pr. kg halm hvis vi skal afsætte det, mens værdien i biogasanlægget nærmere er 1,20 kr pr. kg, og kunsten bliver så at udnytte den. Desuden bliver næringsstofferne fra halmen på ejendommen."

Gyllen udlægges med slanger

Med så stor en svineproduktion og biogasanlæg er det fast arbejde at køre gylle ud. Fra hveden er farbar og nogle uger frem kører gyllevognen i døgndrift. Gyllen fra biogasanlægget er lugtfri. Den udlægges med slanger, og der kan køres uafhængigt af vindforhold, da udbringningen ikke generer naboerne. I biogasgyllen øges udnyttelsen af kvælstoffet med 15-20 pct., da dele af gyllens organiske kvælstof omdannes til ammoniumkvælstof, der er direkte tilgængeligt for planterne.

Den nye Bargam sprøjte er købt med tilskud under den puljeordning, der var gældende i 2014

Fodermester til biogasanlægget

Jens er ankermand i biogasproduktionen, og han forudser, at han fremover skal bruge meget af sin tid her.

"Et biogasanlæg er som en besætning, hvis ikke der fodres rigtigt, får man en dårlig produktion," forklarer han. Det nye anlæg har et fødesystem, hvor de forskellige ingredienser kan doseres. De planlagte mængder af halm, græs og roer afvejes og føres frem til anlægget, hvor det findeles og spules ind i anlægget.

Der skal to mand til at styre det nye anlæg, og så bliver der selvfølgelig en masse administrative opgaver.

Jens ser frem til udfordringen med avl af nye energiafgrøder.

"Vi vil bruge maskinstationen til roe- og majsåning samt ensilering af afgrøderne, mens vi selv skal stå for gødskning og sprøjtning," fortæller han.

Udvalg af maskiner på Ny Rybjerggaard

Mejetærsker	Claas Lexion 780, 40 fod med bælte
Marksprøjte	Bargam luftassisteret 24 m, 6200 l
Traktorer	Deutz 265, Deutz 720, Deutz TTV 630, Deutz M 620, IH 1056, Hurlimann 190
Gylle	Samson PG 25, 24 meter gylleudlægger inkl. 7,5 meter nedfælder
Såmaskine	Horch Pronto 6 m
Diverse	Claas Teleskoplæsser og en Hydrema 906 rende-graver Dalbo 8,5 m tromle, Bredal gødningsspreder

Alt pløjes

Jens sværger til pløjning og dette sker med to femfurede plove.

"Det er måske mere normalt med en stor plov, men vi har valgt at have to mindre. På den måde kan vores medarbejdere i stalden også komme ud og få lidt frisk luft af og til. I øvrigt er vores mandlige medarbejdere unge danske fra land og by som gerne vil ud og pløje," forklarer Jens.

fortsættes næste side ►

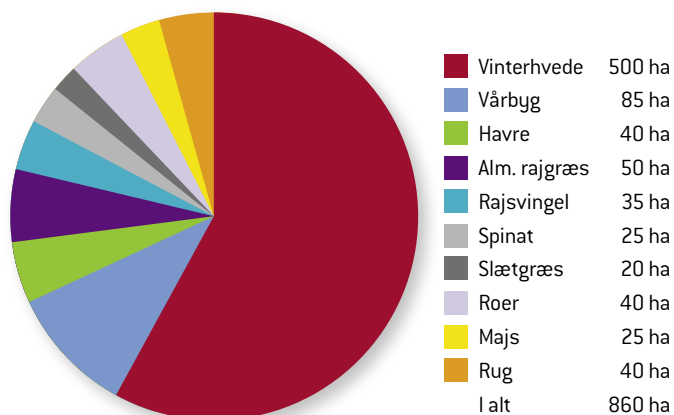

Planteavl med frøgræs og spinat

Græsfrøafgrøderne på Ny Rybjerggaard er fodersorter af alm. rajgræs og rajsvingel. Efter et par gode år med høje udbytter er frøarealet skåret tilbage med 65 procent fra 2014 til 2016. Efterslættet fra frøgræsset anvendes i biogasanlægget

På Ny Rybjerggaard har de oplevet rigtig gode udbytter i alm. rajgræs og rajsvingel de sidste par år. I 2014 var udbyttet i den tetraploide sort Calibra 2.770 kg pr. ha på 49 ha. I den sildige tetraploide sort Glencar var udbyttet 1.462 kg pr. ha. på 58 ha. Endelig er der 40 ha med rajsvingel Perun som endnu ikke er leveret med et forsigtigt anslået udbytte på godt 1.500 kg pr. ha. Planteavlen er samlet i Rybjerg Mark I/S, der driver 860 ha. Afgrødefordelingen til 2015 er vist i tabel 1.

Tabel 1: Afgrødefordeling på Rybjerg Mark I/S til 2015

Nedgang i frøareal

Drevet af høje udbytter to år i træk sammenholdt med et moderat forbrug af fodergræs, reducerer DLF-TRIFOLIUM udlægget i 2015. Da Rybjerg Mark I/S kun dyrker fodersorter, er man relativt hårdt ramt. Frøarealet er derfor reduceret fra 146 ha i 2014 til 50 ha i 2016.

Jens forklarer: ”Vi skal jo bruge efterslættet af frøgræsmarkerne til vores biogas, og derfor kan vi ikke skifte til plænesorter, men må tage turen med ned i areal. Vi forventer på sigt at dyrke 160-170 ha græsfrø, så vi håber på en hurtig normalisering af lagersituationen. Det er ikke med glæde, at vi reducerer, men vi har forståelse for, at det er nødvendigt at tilpasse for at fastholde et fornuftigt prisniveau.”

I stedet for 30 ha rajsvingel sås DLF's blanding 49 med rød- og hvidkløver, rajsvingel og strandsvingel samt alm. rajgræs til anvendelse i biogasanlægget.

Dyrkning af rajgræs og rajsvingel

Rajgræs udlægges i vårbyg, og der anvendes DFF mod enårig rapgræs ved såning. Den tetraploide sort Calibra er meget konkurrencestærk mod enårig rapgræs. Efter høst bliver marken enten afpudset, ellers bliver den afgræsset med får gennem efteråret og vinteren. Om foråret tildes frømarken gylle, og der suppleres med ammoniumsultat for at få tildelt det nødvendige svovl. Alm. rajgræs tildes 160-180 kg N pr. ha og vækstreguleres med 0,6-0,8 l Moddus M pr. ha. Marken får to behandlinger med svampemidler, første gang Folicur + Amistar og anden gang Bell. Ukrudtsbekæmpelsen består af Monitor mod alm. rapgræs og Starane XL mod tokimbladet ukrudt.

Alm. rajgræs høstes forholdsvis tidligt og tørres straks. Et 2.000 m² stort plantøringsanlæg leverer en god kapacitet. At frøet tørres korrekt kan aflæses i spireevnen, der i 2014 viser 95-99 procent.

Efter frøhøst tildes marken 110 kg N pr. ha med et efterfølgende slæt i oktober. Derefter behandles marken med Round-up, og frømarken efterfølges af en vårafgrøde. Hermed elimineres spildfrøproblemer effektivt. Nogle gange tages slættet tidligere, så der kan sås hvede.

Rajsvingel på femte år

Rajsvingel skal høstes i 2015 for femte gang, og afgrøden har indtil nu været en succes. I de sidste par år er dyrkningen sket som i alm. rajgræs med vækstregulering og svampebekæmpelse, og rajsvingel har kvitteret med gode frøudbytter.

Af øvrige afgrøder kan nævnes, at spinat har været dyrket med rigtig gode resultater i fire år. Men også her har høje frøudbytter resulteret i, at arealerne er skåret ned.

Frihed til at foretage sig andre ting

Bedriftens opbygning betyder, at selv om der er meget at se til, er der også mulighed for af og til at holde fri. De tre brødre aflaster hinanden, når det er nødvendigt, og det betyder, at det er muligt at drive så stor en bedrift uden at køre træt i det. Jens, Peter og Anders er alle gift og hustruerne Heidi, Lone og Kirsten arbejder alle udenfor bedriften. Jens har to piger, Peter en dreng og en pige mens Anders har en dreng og to piger. Særligt drengene går rigtig meget op i traktorer, så mon ikke de engang vil være en del af familiebedriften?

Jens Christensen

Birthe Kjærsgaard
Avlschef, Østdanmark

Erling Christoffersen
Avlschef Vestdanmark

Forkæl din frømark

Hvilke nyheder er der til frømarken i 2015, og hvordan tilrettelægger vi vækstregulering og svampebekæmpelse i frøafgrøderne i indeværende vækstsæson? Dette og andre aktuelle emner i frømarken bliver behandlet i artiklen

Alm. rajgræs kvitterer for ekstra kvælstof, Moddus og svampebekæmpelse

Vi har nu i to år høstet rekordudbytter i alm. rajgræs med op mod 1.700 kg pr. ha i 2014. Der er derfor noget at leve op til i den vækstsæson, vi er i gang med.

Ukrudtsbehandlinger med det nye middel Mustang Forte eller Primus skal være overstået midt i april, mens vi endnu kan nå at behandle med Catch og Ariane FG S. Hvis der er angreb af kronrust, når der behandles, kan der tilsættes en lille dosis Folicur/Orius, men ellers skal svampesprøjtningerne vente til senere.

Vurdering af behov for vækstregulering i alm. rajgræs

I 2014 blev tre ud af fire rajgræsmarker vækstreguleret, og stort set alle blev svampebehandlet. Det har været kraftigt medvirkende til de høje udbytter, så der er god grund til at fortsætte ad dette spor. I alle rajgræsmarker skal der ved begyndende skridning tages stilling til om der skal vækstreguleres.

Vækstregulering skal i alm. rajgræs ske ved begyndende skridning med Moddus M. Der er i år godkendt et nyt middel, der hedder Moddus Start. Af hver af de to midler er der en max. dosering på 0,8 l pr. ha, hvilket betyder, at vi maksimalt kan tilføre 1,6 l Moddus pr. ha i alm. rajgræs nu mod tidligere 0,8 l pr. ha. Moddus Start er bedre formuleret end Moddus M og kan derfor anvendes ved lavere temperaturer end Moddus M.

Strategien i 2015 vil derfor være, at man vurderer sin mark ca. 1. maj. Er afgrøden kraftig, velforsynet med kvælstof og vand og i god vækst, kan den behandles med 0,3-0,4 l Moddus Start eller 0,75 l Medax Top pr. ha. Ved begyndende skridning vurderes marken igen, og der behandles med 0,4-0,8 l Moddus M pr. ha. I vores forsøg har

deling af vækstreguleringen ikke entydigt været en fordel, men det kan altså komme på tale kraftige afgrøder i god vækst.

Svampebekæmpelse giver store merudbytter

Merudbytter for svampebekæmpelse i alm. rajgræs har i 2013 og 2014 givet merudbytter på op til 400 kg frø pr. ha. Ved vækstreguleringen omkring begyndende skridning er det aktuelt at beskytte afgrøden mod kronrust med eksempelvis 0,3 l pr. ha Folicur/Orius/Bell pr. ha eller en kombination af disse midler.

Den vigtigste behandling mod svampe foregår ved begyndende blomstring, hvor der kan anvendes 0,4-0,8 l Bell + 0,1 l Comet/0,125 l Comet Plus pr. ha. Hvis man ønsker at forlænge virkningen, kan man dele behandlingen i to og køre i begyndende blomstring og igen to til tre uger senere. Svampebehandlingen beskytter mod kronrust, bladpletsvampe og sortrust. Sortrust kommer erfaringsvis meget sent i sæsonen, men har man behandlet som ovenfor, er afgrøden i reglen også beskyttet mod sortrust. Der skal dog holdes et vågent øje med sortrust i den sidste del af modningen.

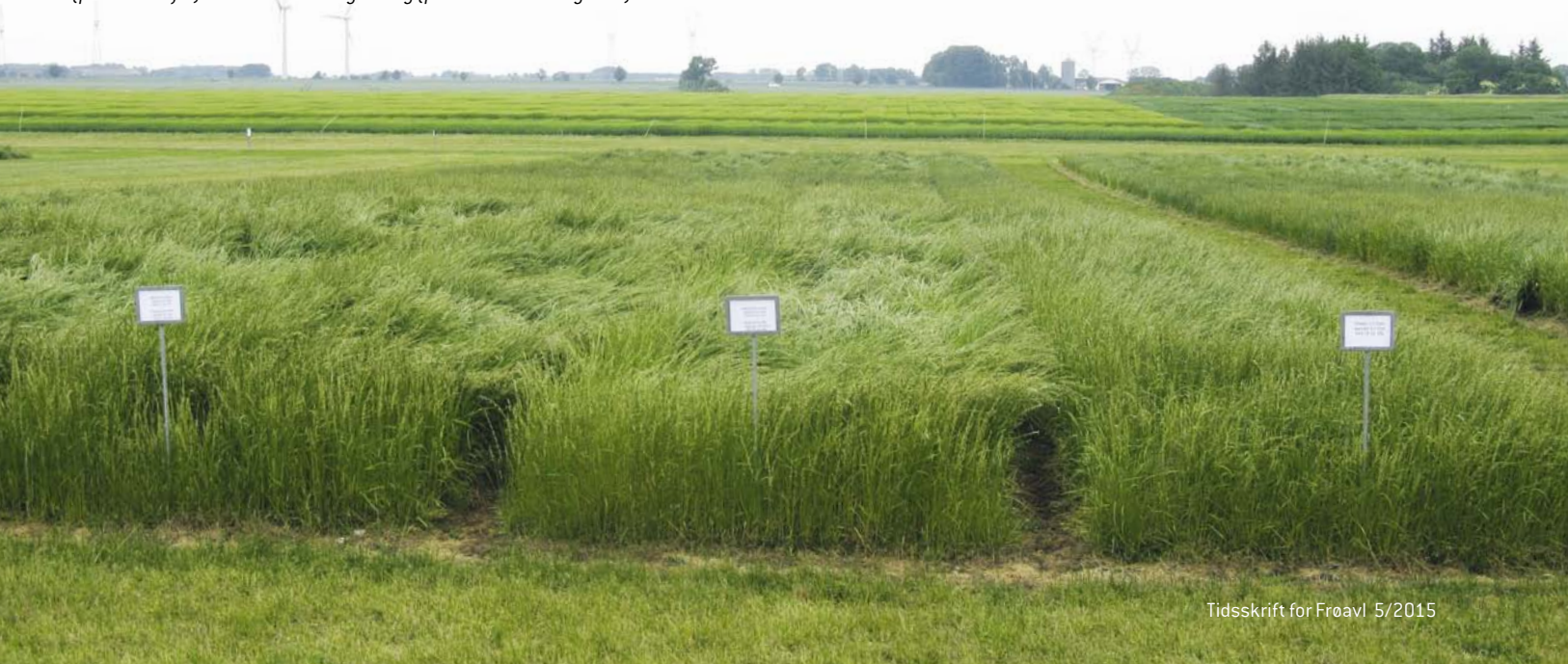
fortsættes næste side ►

Andre vækstreguleringsmidler

Fakta

Trinex og Quadro 25 EC indeholder samme mængde aktivstof som Moddus M (250 g Trinaxepacetyl), mens midlet Trimaxx kun indeholder 175 g aktivstof. Bruger man et af disse midler i stedet for Moddus M, kan man stadig godt bruge op til 0,8 l Moddus Start pr. ha. Man kan derimod ikke bruge 0,8 l Trimaxx og 0,8 l Moddus M pr. ha. Her gælder, at der kun må bruges 0,8 l pr. ha i alt af de to midler. Medax Top kan anvendes i kombination med alle øvrige midler.

Delt vækstregulering eller én behandling? I disse forsøg i alm. rajgræs på Bramstrup i 2014 var vækstreguleringen mest effektiv ved én behandling (parcel til højre) mod delt vækstregulering (parcel til venstre og midt)

Begrænsning på triazoler

Der er i år indført en grænse for hvor stor en mængde triazoler, der i alt må anvendes. Dette skaber ikke problemer i rajgræs med de doser, vi normalt anvender. Tilfører man den maksimale dosis på 1,5 l Bell pr. ha., er der således anvendt 80 pct. af den maksimale triazoldosis. Samtidig anvendelse af Orius skal også tælles med, og her bidrager 0,3 l pr. ha med 24 pct. i regnskabet. Folicur, Amistar og Comet bidrager ikke. Det er altså stadig muligt at sammensætte en optimal løsning til svampebekæmpelse i græsfrø.

”Der er noget at leve op til i den vækstsæson, vi er i gang med”

Mål kvælstofindholdet i alm. rajgræs

Rajgræs færdiggødes normalt i begyndelsen af april med omkring 155 kg kvælstof pr. ha. Kvælstofindholdet i planterne kan analyseres, og det er derfor muligt at vurdere, om afgrøden er velforsynet, eller om der med fordel kan tilføres ekstra kvælstof i begyndelsen af maj. Avlere, der er interesserede i at prøve dette, kan tage kontakt til deres frøavlskonsulent, som så vil være behjælpelig med at udtage prøver og sende til AU-Flakkebjerg, der står for analysen.

Vækstregulering kan påbegyndes, så snart de første knæ kan mærkes i rødsvingel. I 2014, der bød på et tidligt forår, var det i denne rødsvingel den 23. april

Rødsvingel skal altid vækstreguleres

Rødsvingel skal stå op både under blomstring og i frøindlejringsperioden. Med de effektive muligheder vi har for vækstregulering, kan det betale sig at øge kvælstofniveauet i foråret op til 60-70 kg pr. ha afhængig af sort.

Vækstregulering virker bedst i lunt vejr på afgrøder i god vækst og med god vandforsyning. Afgrødens biomasse på behandlingstidspunktet har indflydelse på, hvor effektiv vækstreguleringen bliver. Jo større biomasse afgrøden har, jo mere vækstreguleringsmiddel

skal der til. Kraftige marker fra efteråret, grøn vinter og tidligt forår giver afgrøder med stor biomasse, der skal vækstreguleres effektivt for at undgå lejesæd.

I foråret 2014 blev mange rødsvingelmarker meget kraftige og gik i leje. Udbyttet fra lejesædsramte marker var lavere, mange af frøene blev ikke fyldte, og råvaren vejede for lidt. Det skal vi undgå i år, og udgangspunktet i mange rødsvingelmarker her i foråret 2015 er det samme som sidste år. Vores standardbehandling i rødsvingel er 0,4 l CCC + 0,4 l Moddus M eller 0,8 l Moddus M pr. ha i strækningsvæksten. Med Moddus Start er der sat nye forsøg igang for at afklare, hvordan vi kan optimere vækstreguleringen med dette middel.

I kraftige afgrøder, der er gødsket optimalt, dvs. minimum 140 kg N pr. ha, kan vækstreguleringen indledes i vækststadiet 31-33, når de første knæ kan mærkes, hvilket sandsynligvis vil indfinde sig i sidste halvdel af april. Start med 0,4 l Moddus Start eller 0,75 l Metax Top pr. ha. To uger senere følges op med 0,8 l Moddus M pr. ha. Hvis afgrøden har behov for yderligere vækstregulering, kan en supplerende behandling med 0,4 l Moddus M pr. ha nås frem til skridning i sidste halvdel af maj.

Når vækstreguleringsstrategien lykkes, skal man ikke udskyde høsttidspunktet, specielt ikke i sorter uden udløbere, der generelt er væsentligt mere spildsomme end de grovere typer som f.eks. Maxima. Sidste år var der flere, der mistede 3-400 kg frø pr. ha få dage før der skulle høstes, da et kraftigt blæsevejr passerede.

Grove græsser i rødsvingel

I rødsvingel er de hyppigst forekommende grove græsser alm. rajgræs og blød hejre. Mod alm. rajgræs er 1,5 l Focus Ultra + 0,5 l Dash pr. ha førstevalget. Agil, der har en off label godkendelse, er en anden mulighed mod almindelig græsukrudt. Hvis man for egen regning og risiko blander græsukruds- og vækstreguleringsmidler, vil man ofte få en kraftigere vækstregulerende effekt i frømarken, hvilket kan være et plus.

Svampe i rødsvingel

Svampebekæmpelse i rødsvingel er ikke normal praksis. Da vi de senere år har set kraftigere svampeangreb, er det et forsøgsemne, vi vil tage op. Bladpletsvampe ses ofte i kolde forår, hvor afgrøden er udviklet for kraftigt i efteråret i kombination med frost efter vækststart.

Moden rødsvingel, men afgrøden er gået for hårdt i leje til topudbyttet

Rajsvingel giver mere frø med vækstregulering og svampebekæmpelse

To års forsøg i rajsvingel har vist, at også denne art skal vækstreguleres og svampebekæmpes. Hvis der er gødet med mindst 140 kg N pr. ha, og afgrøden er i god vækst, skal der vækstreguleres ved begyndende skridning med 0,4-0,8 l Moddus M pr. ha. Sammen med vækstreguleringen medtages 0,4 l Bell mod svampe, og der følges evt. op ved begyndende blomstring med 0,4 l Bell pr. ha.

Vækstregulering og svampebekæmpelse i engrapgræs

I engrapgræs er vækstregulering især aktuel i de lange fodersorter og mellemlange plænetyper. Skårlægning af en stående afgrøde er mere skånsom og giver mindre frøspild. Nogle engrapgræssorter er meget spildsomme, så det gælder om at få skårlagt disse i tide, hvis afgrøden står op.

Vækstregulering skal ske i trivelige afgrøder, mens der stadig er god jordfugtighed i begyndelsen af strækningsvæksten. Undgå behandling af tørkeprægede afgrøder. Start ud med 0,3 – 0,4 l Moddus M pr. ha. En opfølgning med yderligere 0,3 l Moddus M pr. ha kan komme på tale i særligt kraftige afgrøder, hvis vandforsyningen er tilstrækkelig. Svampebekæmpelse i engrapgræs i foråret er især aktuelt i de korte sorter, der er mest udsatte for infektioner, der nemt kan spredes fra blade til stængler og frøstand. Bladrust og meldug skal bekæmpes i disse sorter, så snart svampeangrebene opdages. Der er sjældent behov for svampebekæmpelse i Balin.

Svampeangreb kan især genere de lave plænetyper af engrapgræs, hvor smitstof på bladene er tæt på frøstandene

Strandsvingel skal holdes på benene

Der er meget stor variation imellem sorter af strandsvingel, spændende fra de meget kraftigt voksende fodertyper til de nyeste generationer af fine plænesorter. Fodertyperne er forædlet til at give mange store blade, plænetyperne til at lave mange fine skud. Men fælles for alle typer af strandsvingler er, at de ikke må gå i leje for tidligt, og vækstregulering vil næsten altid være aktuel. Strandsvingel er mere spildsom end rødsvingel, og derfor skal man gøde og vækstregulere, så afgrøden har en tilpas grad af lejesæd, når vi nærmer os høst. De stive strå gør dog, at strandsvingel ikke går hårdt i leje, så derfor er tidlig høst nødvendig, særligt når der høstes direkte. Der anvendes 0,8 l Moddus M pr. ha fra midt i maj, når afgrøden begynder at skride. I kraftige marker kan vækstregulering evt. påbegyndes to uger tidligere med 0,4 l Moddus Start eller 0,75 l Medax Top og følges op med 0,8 l Moddus M pr. ha. I de fine plænetyper er

Midt i billedet ses en ubehandlet parcel i strandsvingel, der er gået for tidligt i leje

0,8 l Moddus M pr. ha tilstrækkelig. I strandsvingel, der er tørkeramt, skal man udskyde behandlingen eller reducere doseringen. Strandsvingel kan få kraftige angreb af meldug og bladpletsvampe. Meldug er ikke så tabsvoldende, og angrebene vil ofte gå i sig selv. I 2014 fik nogle strandsvingelmarker meget kraftige meldugangreb tidligt i foråret. Bekæmpelse af meldug kan foretages med et Tilt produkt. Bladpletsvampe er mere alvorlige, og derfor er det en god idé at medtage f. eks Folicur/Orius + Bell ved vækstreguleringen.

” Når vækstreguleringsstrategien lykkes, skal man ikke udskyde høsttidspunktet ”

Hundegræs skal altid vækstreguleres og svampebehandles

I hundegræs skal der altid vækstreguleres med enten 0,8 l Moddus M eller 1,25 CCC + 0,4 l Moddus M pr. ha. Normalt vil dette være i begyndelsen af maj, men i år er behandlingen måske aktuel lidt før. Hundegræs angribes af flere svampe, heriblandt bladpletsvampe, så det er vigtigt, at der sammen med vækstreguleringen medtages f. eks 0,75 l Bell pr. ha. 🌱

Vækstregulering i hundegræs, der er ramt rigtigt. Det ses tydeligt af sprøjtemisten midt i billedet

Morten Bang
Havefrøkonsulent
Jensen Seeds A/S, Birkum

Nye veje til etablering af spinat

Ukrudtsbekæmpelse er ofte en udfordring ved spinatdyrkning til frø. Utilstrækkelig ukrudtsbekæmpelse resulterer ofte i et stærkt reduceret udbytte, da spinat konkurrerer dårligt mod ukrudt. Samtidig koster problemukrudtsarter et større rensesvind, da ukrudtsarter som eksempelvis burresnerre og raps ikke kan frænses uden et vist tab af spinatfrø

Vi har ikke så mange ukrudtsmidler til rådighed i spinat, og fælles for næsten dem alle er, at de kan være hårde ved spinaten. Derfor er vejen kort fra en succesfuld ukrudtsbekæmpelse til en kraftig sprøjteskade på spinaten.

Spinatfrøavlerne har også den problemstilling, at Asulox, der er effektiv mod bl.a. korsblomstret ukrudt, kun bliver godkendt på dispensation for et år ad gangen. Uden Asulox vil der være en lang række arealer, hvor det ikke er muligt at dyrke spinat til frø med den nuværende dyrkningspraksis.

Derfor jagter vi nye midler og metoder til at bekæmpe ukrudt i spinat effektivt, billigt og ikke mindst skånsomt.

Nye forsøg med etablering af spinat

I de senere år har der været afprøvet forskellige dyrkningsmetoder, for at reducere fremspiring af ukrudt, så behovet for kemisk ukrudtsbekæmpelse i afgrøden reduceres. Jensen Seeds A/S har i eget regi afprøvet tre såmetoder med blandede resultater. Fælles for metoderne er, at der anvendes en skiveskærssåmaskine, der kan skære frøet ned i et mere "groft" såbed. Metoderne er afprøvet i storskala i enkelte marker, udelukkende for at afsøge, om de kan bidrage positivt til spinatdyrkingen.

Jensen Seeds A/S

Fra venstre: Burresnerre, raps og tre frø af spinat.
De små spinatfrø har samme størrelse som ukrudtsfrøene

De tre etableringsmetoder:

Pløjning og tilberedning af såbed sker om efteråret. Spinat sås om foråret uden nogen form for jordbehandling, og der sprøjtes med glyphosat lige efter såning.

Fordelen ved denne metode er, at kun en begrænset mængde ukrudt spirer, når jorden ikke bearbejdes om foråret. Ulempen er, at der er risiko for, at jorden kan være klasket sammen og meget kold, så spinaten spirer dårligt. I vores afprøvning resulterede det i omsåning, så denne metode vurderer vi ikke til at have nogen fremtid.

Pløjning og såning af vintersæd sker i september. I marts nedvisnes vintersæden, og spinaten sås direkte i den ubehandlede jord, når der er kommet lidt varme i jorden. Der behandles med glyphosat lige efter såning.

Fordelen ved at etablere en afgrøde om efteråret, der nedvisnes inden forårssåningen, er, at rødderne fra den nedvisnende afgrøde efterlader jorden mere luftig, hvilket forbedrer betingelserne for, at spinaten kan spire og gro. Vores umiddelbare erfaring er, at vintersæd laver for lidt jordbearbejdning, og metoden må beskrives som mere usikker i forhold til traditionel jordbehandling og såning.

Pløjning og såning af gul sennep sker i august. I december nedvisnes den gule sennep. Når der er kommet varme i jorden sås spinaten direkte i afgrøderesterne. Der behandles med glyphosat lige efter såning.

En veletableret gul sennep giver en bedre jordbearbejdning end vintersæd, men efterlader til gengæld en del flere afgrøderester på jordoverfladen. Ulempen er, at nogle af afgrøderesterne kan ende nede i sårillen, hvilket kan virke spirehæmmende. Metoden stiller derfor ekstra krav til såteknik for en tilfredsstillende etablering.

Ved alle tre metoder har ukrudtsbekæmpelsen efter såning været udført efter behov. Det står dog klart, at såfremt vi kan undgå at arbejde den del af jorden om foråret, vil mængden af ukrudt også blive reduceret kraftigt.

Spinat sået direkte i nedvisnet vintersæd

Skiveskærssåmaskinen efterlader størstedelen af jorden uberørt

Det kan diskuteres, om det er nødvendigt at pløje forud for etablering af korn og gul sennep. Vi valgte at pløje for at få en jævn og mere ensartet overflade med begrænsede mængder af halm og afgrøderester, da det trods alt stillede mindre krav til den såteknik, vi havde til rådighed om foråret.

Spinat trives bedst i porøs jord

Vi kan uddrage en foreløbig konklusion på vores afprøvning af de tre metoder forud for direkte såning af spinat om foråret:

- 🌱 Spinat skal sås efter en efterafgrøde, der efterlader en porøs jord, ellers bliver fremspiringen dårlig
- 🌱 Vi opnåede de bedste resultater ved såning efter gul sennep, men man kunne også forestille sig at en blanding af efterafgrøder med forskellige rodtyper kunne være en fordel
- 🌱 Forårsfremspiringen af ukrudtet er væsentlig mindre, når såbedet tilberedes fra efteråret
- 🌱 En anden stor fordel ved at undlade harvning om foråret er, at jordfugten bevares, så spinatfrøet placeres i fugtig jord

Vi er stadig på forsøgsstadiet, og vil til kommende sæson afprøve en form for striptill-såning af spinat i et pløjefrit system. Vores erfaringer har bidraget til et egentligt GUDP-forsøg i samarbejde med SEGES, Forskningscenter Flakkebjerg under Aarhus Universitet og Havefrøbranchen. I forsøget blev der i 2014 afprøvet direkte såning i fem forskellige typer af efterafgrøder holdt op imod traditionel etablering med pløjning, såbedstilberedning og såning. Resultaterne af forsøget kan findes i Oversigt over Landsforsøgene 2014, og forsøget bliver gentaget i 2015. 🌱

Veletableret spinat sået direkte om foråret

Fra forsøg med direkte såning af spinat på Højbakkegård. Ukrudtet er nedvisnet før såning, men der er stadig lidt tilbage til radrensningen

Anneke Klitmøller Thomsen
Marketing- og kommunikationsansvarlig
Prodana Seeds, Højme

Forår i farver

Om foråret tænker vi i Prodana ikke på meget andet end græsfrø. Efteråret derimod er højsæson for salg af blomsterløg. Kunderne vejledes om hvilke sorter og blandinger, der egner sig bedst til et givent område. Det er også tiden, hvor den Storm P-agtige mekaniske løglæggermaskine, se billede side 2, beviser, at det er muligt at lægge 25.000 blomsterløg på kun én time

Når salget af græsfrø stilner af i efteråret, skruer Prodana op for salget af blomsterløg.

Vores blomsterløg kommer fra Holland, hvor vi gennem de sidste 15 år har samarbejdet med JUB Holland om salg af blomsterløg til danske kommuner, landskabsarkitekter og anlægsgartnere.

Ud over at være kongelig hofleverandør indgår JUB Holland i det frivillige kontrolsystem SKBH, der sikrer, at vi kan tilbyde vores kunder 1. klasses kvalitetsblomsterløg. Det betyder blandt andet, at JUB Holland stiller garanti for blomstring, og at blomsterløgene er sygdomsfrie. Desuden er der garanti for, at blomsterløgene er sorts-ægte – dvs. at det er den rette sort.

Løgene har lang levetid

"Flere af vores blomsterløgsblandinger har en levetid på op til 10 år," fortæller Søren Drejer Jensen, konsulent hos Prodana. "Så det kan godt gå hen og blive en rigtig god investering for kommunen at lægge blomsterløg," fortsætter han. Der er nemlig flere fordele ved at lægge blomsterløg i vejrabatter, rundkørsler eller parker. For det første skal græsset på arealet ikke klippes, før blomsterne er visnet helt væk. Her kan man altså spare flere måneders klipning. Lægges blomsterløgene i en trafikeret midterrabat, slipper kommunens medarbejdere desuden for at færdes mellem bilerne i en lang periode, hvilket er godt for arbejdssikkerheden.

En anden vigtig fordel er den glæde, som borgerne oplever ved at færdes i et byrum fuld af farver. Det styrker kommunens image.

”Det er helt genialt, at blandingen blomstrer så længe, og at der er noget at se og nyde fra tidligt forår til hen på sommeren ”

Fire måneders blomsterflor i Næstved

Næstved er et godt eksempel på en kommune, som har valgt at lægge blomsterløg på en befærdet strækning. Her er det Volendam-blanding, som pryder midterrabatten på én af byens hovedtrafikårer. Allerede i marts måned lyser de gule påskeliljer op. I maj har lilla Camassia overtaget, og i juni blomstrer lilla Allium og Camassia i skøn forening. Det giver en blomstringstid på hele fire måneder, hvor kommunens folk ikke skal klippe græsset på arealet. Derfor har kommunen sparet penge på vedligeholdelse samtidig med, at arbejds-sikkerheden er højnet. Som en ikke ubetydelig bonus, har kommunens blomstertiltag fået meget positiv omtale i lokalpressen.

Guldborgsund Kommune har fået egen løgblanding med samme farver som kommunens våbenskjold

Næstved Kommune, samme vejstrækning i marts/april, maj og juni, hvor forskellige arter blomsterløg afløser hinanden og pryder gadebilledet

Projektleder Signe Knudsen fra Næstved Kommune fortæller: "Det er helt genialt, at blandingen blomstrer så længe, og at der er noget at se og nyde fra tidligt forår til hen på sommeren. Jeg vil gerne have, at borgerne er glade. Vi har planer om at lægge endnu flere blomsterløg, og det bliver helt sikkert også en blanding med lang blomstringstid."

Nykøbing F valgte løg i byfarverne

Ud over de mange standardblandinger er det også muligt at få lavet en blanding specielt tilpasset et bestemt formål. I Guldborgsund Kommune valgte man for et par år siden at lave en blomsterløgsblanding, der består af blomsterløg i samme farver som byens våbenskjold. Søren Drejer Jensen fortæller: "Det er altid sjovt, når jeg får en specialopgave. Udfordringen i denne opgave var at finde farver og blomster, der passede sammen, så blomstringstiden blev så lang som mulig."

Løgene til "Guldborgsund-blandingen" blev udvalgt i tæt samarbejde med kommunens landskabsarkitekt. I dag står blandingen flot og stærkt flere steder i Nykøbing. Tiltaget har genereret megen positiv respons fra borgerne og turister. Der har bl.a. været flere læserbreve i den lokale avis.

Projektet blev skudt i gang i efteråret 2012, hvor blandingen blev lagt i Nykøbing. Året efter var turen kommet til Sakskøbing, og i 2014 var det Nysteds tur. I det kommende efterår lægges der løg i Stubbekøbing og Nr. Alslev. Det er naturligvis "Guldborgsund-blandingen", der lægges som et farverigt bånd alle steder, og det skaber genkendelighed og sammenhæng overalt i kommunen.

Om blomsterløg

Blomsterløg skal lægges i efteråret, så de kan nå at etablere rødder og være klar til blomstring, når foråret kommer.

Fra september begynder Prodana at modtage ordrer på blomsterløg. Prodana er ikke lagerførende, så ordrene bliver samlet, og der sendes en ugentlig bestilling til JUB Holland. Her pakkes løgene, og løgblandingerne blandes i en specialfremstillet blander. Herefter transporteres blomsterløgene til Prodanas lager i Hedensted, hvor de sendes ud til kunderne. Prodana modtog sidste år knap 300 ordrer på blomsterløg, hvilket er en pæn fremgang. De sidste blomsterløg blev bestilt i december. Den milde vinter gjorde det nemlig muligt at lægge blomsterløg så sent på året.

25.000 småløg i timen

I oktober måned køres den traktordrevne løglægger i stilling. Maskinen kan lægge op til 25.000 småløg (som f.eks. krokus eller scilla) i timen. Løglæggeren har to skær, som løfter græstørven op, og blomsterløgene glider i en lind strøm ned under tørven. En slæbesko sørger for, at tørven lægges pænt over løgene igen.

Med løglæggeren er det muligt at lægge løgene i lige linjer eller bløde kurver. På en typisk arbejdsdag, hvor der lægges 1.000 m² blomsterløg, fyldes maskinen 30 gange. Det kan blive til hele 10 ton blomsterløg i alt. 🌱

Per Raab Hansen
Frøavlskonsulent Syd-,
Øst- og Midtsjælland

Skårruller – ny teknik

En af udfordringerne ved tynde eller tørkeramte hvidkløvermarker er at få samlet skåret op efter slåmaskinen. Her er skårbrædder ikke den optimale løsning. Derimod kan skårruller hjælpe med til at samle skåret, så det kan samles op af mejetærskeren.

Niels Kristensen fra Lindegaarden i Tvindelstrup syd for Ringsted har udviklet et sæt skårruller til at samle skårene efter primært en fingerklipper. Idéen er for så vidt ikke ny. En af Niels' gamle frøavlerb kendte bragte idéen hjem fra New Zealand for ca. 30 år siden. Dengang bestod skårrullerne af et jernskelet med omviklet hessian.

Fra høsten 2014, hvor hvidkløveren var næsten tørret væk inden skårlægning

Skårrullerne er hængslet, så de følger jorden konstant

Den nye model skårruller, som Niels har konstrueret, er forbedret på mange punkter, og kan bruges i kløver og græs og i stående og liggende afgrøder. Fordelene er at skårene samles og lægges i et jævnt skår med hovederne opad/udad i kløver og toppene opad i græs. Afgrøden løber aldrig under rullerne, og rullerne nærmest fejer materialet sammen i skåret, selv ved meget korte afgrøder. Fænomenet med at skårbræddet "pløjer" forekommer således ikke. Skårrullerne slæber aldrig og der kan køres med stor hastighed. De er stilbare, så der kan vælges skårbredde efter, hvor meget materiale der er i afgrøden. Ophænget er fleksibelt, så uanset om slåmaskinen vippes mere eller mindre på næsen, vil rullerne følge jorden. De har en lav vægt, så knivbjælken belastes minimalt, og de er rengøringsvenlige, så man ikke utilsigtet flytter frø fra en mark til en anden.

Alt i alt er det et rigtig godt udstyr til enhver slåmaskine som anvendes til skårlægning og som en bredere kreds af frøavlere kunne have glæde af. Niels Kristensen står selv for produktionen af skårrullerne. Han kan kontaktes på telefon: 21 64 49 27 eller på mail: oy-bmc@vip.cybercity.dk

Niels Kristensen foran BCS slåmaskinen med de påmonterede skårruller

Strandsvingelavlere til fagligt møde

Hvordan sikrer strandsvingelavlere sig et stabilt højt udbytte? Det var temaet da 50 østdanske strandsvingelavlere var samlet på Dansk Planteformidling i februar måned. Den største variation mellem markers udbytte skyldes antallet af frøstængler, som afgrøden danner. Der er stor variation mellem sorterne, og selv de mest erfarne avlere og frøkonsulenter forstår ikke altid, hvilke faktorer der påvirker dannelsen af frøstængler.

Forbruget af strandsvingel er steget i de seneste 20 år. Græssets meget dybtgående rodsystem kan udnytte selv sparsomme vandressourcer til produktion af grønne blade, hvilket markedet i stigende grad efterspørger. Men til frøproduktion må afgrøden ikke gå tør for vand i forår og forsommer.

En veletableret afgrøde er et krav for at danne nok frøstængler, men også for at holde afgrøden ren for uønsket græsukrudt. Græsukrudt er særligt problematisk i strandsvingel, da strandsvingelfrøene er meget uensartede i størrelse, og dermed vanskelige at arbejde med på rensemaskinerne. Desuden er græsukrudtsmidler i strandsvingel en mangelvare. Spaden er det mest bredspektrede og effektive middel, vi har, men ikke alle er parate til at tage det i brug, trods den meget brede godkendelse af produktet! Deltagerne fik en grundig gennemgang af bekæmpelsesmulighederne med en efterfølgende erfaringsudveksling af de muligheder og faldgruber, der er for de enkelte ukrudtsløsninger.

fortsættes næste side ►

—fortsat fra side 14

Disse faglige møder giver avlerne mulighed for erfaringsudveksling med kolleger og konsulenter, og sammen komme med nogle bud på de dyrkningsindsatser, der har stor betydning for at sikre et godt resultat i frømarken. Emner lige fra jordtype, gødsnings- og vækstreguleringsstrategi samt afpudsningsteknikkens betydning blev ivrigt debatteret. Alt i alt en inspirerende og meget lærerig dag.

Frøavlskonsulent Bernt Rasmussen foran forsamlingen af avlere og konsulenter på erfadagen

DLF-TRIFOLIUM øger indsatsen i Irland

DLF-TRIFOLIUM styrker sin position på det irske marked gennem nyt joint venture-samarbejde med Seedtech, der er en del af Arvum-koncernen og en af Irlands førende virksomheder inden for landbrugsafgrøder

DLF-TRIFOLIUM har været aktiv på det irske engrosmarked i mange år, og med det nye selskab DLF Seeds forventer koncernen at styrke sin position i markedet yderligere.

"Irland er et særdeles interessant marked med et oplagt vækstpotentiale for vores kvalitetsfodergræs, der kan bidrage til at optimere mælkeproducenternes græsmarker. Derfor er vi glade for det nye samarbejde med Arvum, der er en velrenommeret og seriøs partner på det irske marked," siger Truels Damsgaard, adm. direktør i DLF-TRIFOLIUM.

DLF Seeds som ligger i Waterford, et par timers kørsel syd for Dublin, kombinerer DLFs globale græsforædlingsteknologi med Seedtechs viden, forsøgsafprøvning og erfaring, og det nye selskab får adgang til nogle af de bedste græssorter og blandinger på markedet.

Teamet i DLF Seeds Ireland.

Fra venstre Kevin Cunningham, salgschef Sydirlend,
Jeremy Hindle, engros markedschef,
Paul Flanagan, direktør,
Lisa Dunphy, marketingchef og
Damien McAllister, salgschef Nordirlend

Nyt om Navne

RUNDE FØDELSSDAGE

50 år:

16. maj 2015

Prøvetager Mona Jette Green Hansen,
Nr. Alslev

60 år:

12. maj 2015

Lagerarbejder Leif Thorup Pedersen,
Nr. Alslev

25 ÅRS JUBILÆUM

1. marts 2015

Drivhusleder Anna Birgitte Bernstein,
Store Heddinge

ID-NR. 42665

NYHED

Nye muligheder med vækstregulering i frøgræs

Med **Moddus Start** som supplement til **Moddus M** er der nu mulighed for en delt vækstregulering

Moddus Start giver mulighed for tidlig anvendelse i kraftige frøgræsmarker

- Anvendes fra afsluttet buskning
- Virker så snart der er vækst i afgrøden
- Flere sideskud sætter frø og afgrøden harmoniseres i højden
- Må anvendes med 2 sprøjtninger per år

Følges op med **Moddus M** før skridning

- Der må anvendes op til 0,8 **Moddus Start** og 0,8 **Moddus M** / ha per år
- Opfodring af frøgræshalm er tilladt efter brug af **Moddus M** og **Moddus Start** senest st 33

syngenta®

Læs mere på
moddus.syngenta.dk

Syngenta Nordics A/S
Strandlodsvej 44
2300 København S
Tel. 32 87 11 00

Medlem af Dansk Planteværn
For advarselssætninger og symboler
læs etiketten eller se www.syngenta.dk

TM